

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz politywy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz politywy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1-ej str. o pożycz. państw. za wiersz pol. lub jego miejsce 1 rub. Reklamy za wiersz politywy lub jego miejsce 40 kop. Nekrologi za wiersz politywy lub jego miejsce na 1-ej str. 50 k., po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia z wyjątkiem ogłoszeń za wiersz politywy lub jego miejsce 18 kop. Ogłoszenia z wyjątkiem ogłoszeń za wiersz politywy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 20 wyrazów 1 rb. Pośady i prace 3-krotne ogłoszenie 25% drożej. Ogłoszenia w niedzielnych numerach 25% drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia.	Półrocz.	Kwartał.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odosłaniem do domu 10 kop. miesięcznie.
Listów ni frankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
Rękopisy — nie zastrzeżonych do swrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 38, telefon № 886. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomością, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Szanownym Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę:

na kwartał I _____
na półrocze I _____
na rok 1912 _____

Kinematograf „EDEN” Nadwężeni, silny dramat z życia. Pocałunek księcia (dramat w artyst. wykonaniu). Wdał się w oja, komieszny. — Fatalny prezent, komieszny. Tygodnik Ilustrowany. Wielka № 45. 1674

Kinematograf „BRONISŁAWA” w sali „Lutnia” Turniej złotej wiązanki, Tajemnica białego łózka, dramat. Dziennik Pathé (kronika, z natury). 17, 18, 19 i 20 stycznia 1912 r. Nowy program. Prospekt 5-to Jerski № 8, telef. 1161. 1445

TEATR POLSKI (gmach po-cyrkowy na Łukiszkach).

Dziś, w piątek:

„Ulubieniec kobiet”

komedia w 4 akt. z francuskiego.

Jutro „Odsiecz Wiednia” (1 sz. raz).

STARY LITEWSKI

KRUPNIK

SZUSTOWA

Niedogodności oświetlenia gazowego podczas mrozów.

Przy dłuższych i silniejszych mrozach zdarza się często, że w miejscach, oświetlonych gazem, a nie ogrzewanych, z powodu zamrażnięcia rur, gaz nie dochodzi do palników i światła przestaje funkcjonować. O podobnym wypadku daje się znać do Biura Zakładów gazowych i bezzwłocznie monterzy gazowni wynikłą przeszkodę do normalnego funkcjonowania światła usuwają, lecz w razie jednoczesnego otrzymania wielu takich zawiadomień, monterzy nie zawsze mogą natychmiast załatwić żądania wszystkich reklamujących.

Powyższe wspomnianym niedogodnościom można zawczasu zapobiedz, napełniając gazometry roztworem chlorku magnezu lub gliceryną. Gazownia Wileńska wykonywa tę czynność gratis, o ile konsumenci gazu zgodzą się kupić jeden z zaleconych środków. O ile konsumenci przed przyjęciem montera czynią coś na własną rękę, jak naprzykład: wlewają do gazometru wodę gorącą, rozgrzewają rury i t. p., to przedewszystkiem należy zamknąć główny kran przy gazometrze. O ile zaś daje się czuć zapach gazu, to niemożna pod żadnym pozorem wchodzić do tej publikacji z ogniem.

ZARZĄD GAZOWNI WILEŃSKIEJ.

WŁADYSŁAW-KAZIMIERZ WASS, DŁUGOLETNI PRACOWNIK MIEJSKIEGO ZARZĄDU WILEŃSKIEGO, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentem, spoczął w Bogu dnia 19 stycznia 1912 r.

Ekspozycja zwłok z mieszkaniami przy ul. Zarzecznej 16 nastąpi dnia 20 stycznia o godz. 6-ej po poł. do kościoła po-Bernardyńskiego. W dniu zaś 21-ym stycznia o godz. 10 rano rozpocznie się nad żniwem żałobne, poczem nastąpi pogrzeb na cmentarzu po-Bernardyńskim.

O czym zawiadamiają Przyjaciele i znajomi.

KAROL WANKOWICZ

Obywatel Ziemi Grodzieńskiej,

opatrzony Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Warszawie d. 15 (26) stycznia 1912 r. w wieku lat 53.

Pogrzeźni w głębokim smutku matka, żona, bracia i bratowa, zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na nabożeństwo żałobne, odbyć się mające w kościele św. Barbary (na Koszykach) we wtorek d. 17 (30) stycznia r. o godzinie 11 rano, oraz na wyprowadzenie zwłok zaraz po skończeniu nabożeństwa na dworzec Petersburski dla przewiezienia do kościoła parafjalnego Ściśy w gub. Grodzieńskiej i złożenia w grobach familijnych.

O dniu pogrzebu rozsyłane będą osobno zawiadomienia. 5993

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja I. A. SZUMANA. Telefon № 304.

Dziś CONCERT MONSTRÉ.

La belle Tussel — tancerka dekadencka. Duet polski Dolskich. Art. rosyjska Zielińska. — Akrobaci The Great Oceanos. Magdalena. Werner. Teodor. — Ensemble artyst. A. P. Polakowicz. — Valero, Stawicka, Wieliszarowa, Mińska, Garina i w. in. Początek o 11-ej wiecz.

Otrzymano ostrzygi; można odsyłać do domów.

WILEŃSKIE BIURO TECHNICZNE

K. HUSZCZY I W. MALINOWSKIEGO

Wilno, 5-to Jerski pr. № 5.

Jenerał. przedstaw. Akc. Tow. SIEMENS I HALSKE.

PIERWSZA LAMPA Z CIĄGNIĘCIEM DRUTU WOLFRAM.

LAMPY „WOTAN”

zużycie energii 1 watt na świecę. 5894

Dzień opozycji.

(Koresp. w „Kurjera Litewskiego”).

Petersburg, 18 (31) stycz.

Srodowe posiedzenie Dumy u-płynęło całe prawie pod znakiem opozycji przeciwko projektowi chelmskiemu. Oprócz kilku polaków przemawiali: postępowiec Mikołaj Lwow, Maslennikow kadet i soc.-demokrata Czeheidze. Zgodny chór głosów, piętnujących nacjonalistyczny pomysł, zamocnił tylko Tyczynin, ów zaciekły pogromca wszystkiego, co polskie. Tym razem wystąpił przeciwko nazwie „Królestwa Polskiego”, użytej w samym tytule projektu prawa wydziałenia Nadbuża. Używał nazwy tej, zdaniem Tyczynina, zabronił Cesarz Aleksander III-ci, a więc karygodnym jest jej odnawianie. Stanowiska polskiego bronili dzisiaj przedewszystkiem posł. Świeżyński i Parczewski... Pod sam koniec przemówienia zabrał głos za właściwą sobie werwą ks. pos. Maciejewicz.

Mowa p. Świeżyńskiego godziła głównie w bezcelowość zamierzonej amputacji politycznej i hypokryzję nacjonalistyczną, udającą, iż jej o „Jud prawosławny” przedewszystkiem chodzi. Jeśliby inicjatorzy projektu istotnie chcieli uczynić coś dobrego dla owego ludu, coś, o co obdłilo się dodatnio na jego bycie ekonomicznym — to nie „wyzwaliliby go” z pod jakiegoś urojonego jarzma polskiego, ale ułatwiliby mu organizowanie się w związku, w stowarzyszenia, które w praktycznej walce życiowej lud ów uczyniłyby silniejszym. Tymczasem od lat 40 widzimy w ziemi chelmskiej tłumienie tylko wszelkiego życia społecznego. Ludności ziemi tej daje się jedno — wszczepia się w nią rasową nienawiść. Celu i racji obecnego projektu lud chelmski pojąć nie jest w stanie. Z życiowych jego potrzeb zamar oderwania Nadbuża się nie zrodził... a te przeróżne motywy etnograficzno-statystyczne, któremi go się broni, do świadomości ludowej nie trafiają nigdy. Szczególniej zaś twierdzenie, że chodzi tu o obronę prawosławnych od ucisku polaków do przekonania ludności miejscowej nie przemówi. Ludność owa wie bowiem doskonale kogo za uciskanego, a kogo za uciskającego ma uważać. To też projekt chelmski — sądzi pos. Świeżyński — naprawdę jeden tylko popiera argument realny... Jest nim siła... Po czyjej ona stronie — ten może zawsze wziąć sobie, to co chce, i zburzyć, co mu się nie podoba.

Ale fatalnym jest dla państwa i jego obywateli, gdy taki właśnie argument w sprawach publicznych pierwszorzędna odgrywa rolę. Świadomość tego odbija się nadzwyczajnie źle na nastroju społecznym i politycznym ludności, która przestaje wierzyć w panowanie słuszości.

— Szanownych naszych prenumeratorów, którzy zmieniają miejsce pobytu i życzą sobie, aby „Kurjer” był im wysyłany do miejsca nowego pobytu, przejmijmy prosimy, aby ze zmianą adresu przysyłali jednocześnie adres poprzedni, gdyż tylko w ten sposób można było być dokonana szybko i akuratnie.

Wydawnictwo „Kurjera Wileńskiego”.

wości innej... nacjonalizm rosyjski od tego zaczyna i to umie tylko. Marzy mu się powrót do Rosji z czasów cara Michala... Powrót do Rosji jednolitej, jaką wówczas była ona i-stotnie. Niestety dziś to niemożliwe. Jedną trzecią państwa stanowią bowiem za naszych czasów narodowości nierosyjskie. Pozaatem w XX w. idealami wieku XVII żyć już nie można...

W przemówieniu p. Parczewskiego jest i część czysto prawna, która tłumaczy jak dziwną płatanię życiową wytworzył pomieszanym ustaw, które dotychczas obowiązywały w Chelmszczyźnie z nowymi... Jak to skomplikować stosunki, utrudni pracę nawet władzom. I raz jeszcze powraca mowa do nacjonalizmu rosyjskiego, stwierdzając, iż ten gorszym jest nawet niż hakatyizm niemiecki. Nacjonalizm niemiecki czynią nam źle, nie żądają przynajmniej byśmy ich pomimo to kocha-li... a taki Markow II-gi dziwi się, iż w jakiejś odczytce polskiej sławo tej miłości nie znalazł... Pretensja oryginalna... Nacjonalizm rosyjski i ten jest straszny, że wprowadza do walki pierwiastek religijny.

Ach, ten pierwiastek religijny! Nie schodził on też z ust wszystkich następnych mówców więc przedewszystkiem Mikołaja Lwowa i Czeheidze. Lwow widzi w losach ludu chelmskiego to właśnie najstraszliwsze, że był on w ciągu stuleci objektem propagandy religijnej. Pod wpływem jej upadli najgorsi przodkowie sumień jak Siemaszko, Terlecki i t. d. należeli właśnie do tej zdeprawowanej, dzięki śrubie religijnej — ludności. Poza tem szeroko dowodzi postępowy mowa rosyjski jak bezwzględnie ze wszelkich stron przyciska projekt chelmski manifestowi 17 października.

Czeheidze występuje ostro przeciwko Cerkwii prawosławnej, a właściwie jej dostojnikom, walczącym o oderwanie Chelmszczyzny. Co o nich sądzić należy — zdaniem socjalno-demokratycznego posła — dowiódł najlepiej zesłany Hermogenes, dowodzi tej Heljodor, idący właśnie w tej chwili w pobożną niby to pielgrzymkę z ogromną laską w ręku, na końcu której widać rzeźbionych kulak... Oto symbol wspaniały...

Ze kulak ten nie cechował rządów polskich w stosunku do prawosławia za czasów Rzeczypospolitej, dowodzi na podstawie niezbitej wartości materiału historycznego ks. posł. Maciejewicz. Zaczęta jego mowa kończy posiedzenie... to jedno jedyne ze wszystkich posiedzeń Dumy całe poświęcone prawie walce z chciwą żądzą nacjonalizmu i zakusami o charakterze wyznaniowym. Jeszcze ze dwa dni obrad i... pierwsze czytanie projektu chelmskiego się skończy... Od pierwszego do trzeciego jednak czasu musi upłynąć sporo... To ważne. W.B.—ski.

ZIEMSTWA.

W MOHYLEWIE.

(Ciąg dalszy).

Na drugiej sesji, otwartej w dn. 12 (25) bm., po przeczytaniu i przyjęciu protokołu zebrania poprzedniego, wysłano, w inicjatywy kilku radnych rosyjan, telegram kondolencyjny do wdowy po Stołypinie i hr. Czernyszewie-Bezobrazowie. Zresztą kondolencje p. Stołypinowej wyrażało już nasze ziemstwo na poprzednim zebraniu gubernjalnym.

Następnie wysłuchano referatu p. Sawicza w sprawie poruszonej przez ziemstwo mohyl. powiatowe, a dotyczącej założenia w Mohylewie średniej szkoły technicznej. Odnośnie komisja atoli uznała, że zbyt małe środki ziemstwa gubernjalnego nie pozwalają na udzielenie w danym wypadku subydjum, a oprócz tego wątpliwem jest, czy wychowanie takiej szkoły będą pożyteczną dla Mohylewczczyzny?

Po dłuższej i ożywionej dyskusji, w której przytaczano i te okoliczności, że szkoła może być otwarta najwcześniej za lat 2—3 i że dopiero wówczas wypada wydać pieniądze, które teraz należy wnieść do

Z PETERSBURGA.

(Telegram własny).

REKONSTRUKCJA KABINETU. —

NOWA GAZETA POLITYCZNA. —

HERMOGENES I HELJODOR.

Petersburg, 19 b. m. (1 lutego).

(W.) W sferach kompetentnych mówią, że Kokowcow znalazł możliwość odnowić na wiosnę skład gabinetu.

W lutym znacznie w Petersburgu wychodzi gazeta p. t. „Nowoje Dielo”, jako organ przypuszczalnego centrum dumskiego przy współudziale Szydłowskiego, Meyendorfa, Chomiakowa i Stachowicza.

Biskup Hermogenes odmawia wyjazdu pod pretekstem choroby. Mnich Heljodor znikł, poszukują go wszyscy reporterzy.

kosztorysu — przewodniczący, marszałek Chomentowski, podał sprawę balotowaniu. Zgromadzenie większości głosów wypowiedziało się przeciwko zapomódze na szkołę, uznawszy wszakże za potrzebne staranie się o jej otworzenie.

Bardzo szeroko postawił referat zarządu ziemskiego sprawę oświaty publicznej, zaczynając od organizacji wychowania przedszkolnego (ogródki frehlowskie, zabawy iaskw-rach, żłobki, ochronki etc.), przechodząc przez szkoły elementarne, nauca-zanie domowe i szkoły średnie, ze zwróceniem uwagi tak samo na kwestję podręczników, bytu nauczycieli, pomieszczeń dla szkół i wogóle tego wszystkiego, co tylko łączy się ze szkolnictwem i pojęciami pedagogiki współczesnej.

Poniżej przytoczone pozycje preliminarza wskazują w jakim kierunku ziemstwo gubern. mohylewskiej chce działać na polu oświatowym.

Wiele na utrzymanie 40 szkół niedzielnych w ciągu ostatniego kwartału 1912 r. — 4,000 rb.

Na rozmaite popularne odczyty i kursy w 100 punktach — 10,000 rb.

Na 50 okręgowych bibliotek ludowych — 15,000 rb.

Na organizację i branie udziału w wystawach pedagogicznych, wycieczkach, muzeów (ruchomych) etc. — około 14,000 rb.

Na samo opracowanie planu oświaty pozaszkolnej, projektowane jest asygnowanie 3,000 rb. Razem zaś cała pozycja oświatowa wynosi 45,280 rb.

Komisja jednak odmówiła powyższego asygnowania, dowodząc, że sorawa szkół i pozaszkolnej edukacji powinna być podjęta przez ziemstwa powiatowe. Ogólne zebranie, po niejakich debatach, zgodziło się ze zdaniem komisji, wskutek czego szeroki plan zarządu, jako nieodpowiadający realnym warunkom, został w zawieszeniu, aż do wyjaśnienia granic kompetencji ziemstw gubernjalnego i powiatowych oraz rozgraniczenia ich terytorjum działalności.

Z kolei następuje sprawa księ-garni, która złożył poprzedni komitet ziemski.

Stosownie do wniosku komisji, zebranie postanowiło księgarnię rzeczona, wraz ze składem materiałów piśmiennych, utrzymać jako magazyn spółdzielczy ziemstw powiatowych i gubernjalnego, przy-czem asygnowano 1,000 rb. jako udział ziemstwa gubernjalnego, rb. 1,200 na urządzenie składu, oraz pozwolono wydawać pożyczki do rb. 25,000.

Pan Poluszkin, posiadający pracownię przezroczy zaoferował tę swoją instytucję „za darmo” ziem-stwu gubernjalnemu, ale... niech mu to ziemstwo zwróci rb. 5000 za in-ventarż a następnie da rocznie: rb. 2900 za zarządzanie pracownią i rb. 2500 na przygotowanie przezroczy... Komisja, i zarząd i zebranie zrzekło się „daru” i wogóle tak świętego stosunku z p. Poluszki-nem.

Duchowny Barnatnyj prosi o wydanie rb. 2000 na kursy pedago-giczne, urządzone przez monastera ziemskim dla kształcenia nauczycie-

lek ludowych, które, zdaniem rzezo-

Pomimo wskazań, że p. Barnatny...

Z mniejszych spraw, asygnowano...

Dłuższą wymianę zdań wywołała...

Asygnowano: na szkoły cerkiewne...

(D. N.)

Zdrojowisko Druskienickie.

Szanowny Panie Redaktorze. Wyczytana w Nr. 9 „Kur, Lit.“...

„Dziwnymi muszą się wydać te drobne zarzuty, niczem nie uzasadnione...“

Również proszę uprzejmie o wydrukowanie poniższej ekspertyzy lekarzy...

Z p. Slaskim wobec jego widocznej chęci...

wieka, którym kieruje prywatnie i chęć...

Wiktor Godiewski, Prezes Zarządu Zdroj. „Druskieniki“

W radzie lekarskiej.

Onegdaj odbyło się posiedzenie rady lekarskiej...

Była omawiana w dalszym ciągu sprawa organizacji bezpłatnej pomocy lekarskiej...

Onegdaj odbyło się posiedzenie rady lekarskiej...

Następnie poruszono bardzo doniosłą dla wszystkich mieszkańców...

Należy sobie przypomnieć, że szkodliwa zawartość tłuszczu osiąga...

Redukcja zawartości tłuszczu osiąga się drogą zaprawiania kwaśnego...

Dotychczas niema żadnego sposobu zwalczania podobnego rodzaju oszukiwania...

Informacje i pogłoski.

Nowe lecznice prowincjonalne w gubernii wileńskiej.

Według Najwyższej zatwierdzonego budżetu ziemskiego...

Na pow. wileński w m. Szyrwintach; na pow. ildziński w m. Wasiliszkach; na oszmiański w m. Wołożynie...

Na wynajem lokalu pod lecznicę asygnowano po 400 rb. na każdą, oraz po 1600 rb. rocznie na utrzymanie każdej.

Na kolej wiedeńską!

Znany na mińskiemi bruku p. A. Chowskiej, został mianowany...

P. Chowskiej, jako sekretarz urzędu gubernialnego...

Trubeckiego skrajnym reakcjonistą i wrogiem „Inordodów“...

Następnie w latach „wolnościowych“, tenże sam p. Chowski...

Ciekawą jest rzeczą, w jakiej roli wystąpi p. Chowskiej na nowym stanowisku w Warszawie...

Listy do Redakcji.

Podziękowanie.

Komitet Towarzystwa „Dom Serca Jezusowego“ niniejszym przesyła gorące „Bóg zapłać“ wszystkim...

Nadzwyczajna energia i wielka dobroć wola gospodary, którzy ani czasu, ani pracy, ani grosza...

W inieniu własnem i tego drobiazgowo sroczono, którego opiekę społeczeństwo chciało mu powierzyć...

Przeszł Towarzystwa „Dom Serca Jezusowego“ Ks. Karol Lubianiec. Wilno, 18 stycznia 1918 roku.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Kalendarzyk. Dnia, w piątek — św. Fabjana, wędł. now. st. — Oczyszczeni N. M. P.; jutro — św. Agnieszki, wędł. now. st. — św. Błażeja B. M.

SPRAWY MIEJSKIE.

— Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej interpelacji 4 radnych w sprawie niedopowiedniwego prowadzenia robót w odbudowanej się sali Miejskiej...

Jak stwierdziła komisja, chaotyczność, o której mówili interpelanci, niema. Owszem, zauważono we wszystkim planowość i konsekwencję...

Opinia komisji urzędów miejskich zostanie podana do wiadomości Rady miejskiej na najbliższym posiedzeniu.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

— Z teatru polskiego. Dnia po cenach zniżonych „Ulubieniec kobiet“...

Jutro premiera sztuki historycznej W. Rapackiego „Odsiecz Wiednia“...

wystawia na scenie naszej cesarza Leopolda I grać będzie p. Strycharcz.

W niedzielę dwa przedstawienia, po południu po cenach zniżonych do połowy „Beben“...

W pełnych próbach pod kierunkiem p. Rylla nowości sceni pierwszorzędnych...

— Widowisko dla młodzieży. W niedzielę, o godz. 3 po poł. „Lutnia“...

Tańce ludowe i popisy sokolskie pod kierunkiem p. Tomaszewskiego — zakładają ciekawą widowiskowo. Bilety...

— Z „Lutni“. W nadchodzącą niedzielę wieczorem sekcja lit.-dramatyczna „Lutnia“ wystawia...

— Cena na widowisko zniżone (od 10 kop.). Bilety nabywać można od piątku...

W próbach „Protest Strukozasze“, komedia Orłowskiego na beneficjuszera Antoniego Kliszewskiego.

S A D Y.

— Sprawy wyznaniowe. Onegdaj wileńska izba sądowa w drodze apelacji rozpoznawała sprawę włościanina...

Tegoż dnia izba zatwierdziła wyrok sądu okręgowego, skazujący Jana Gileja na 2 tygodnie i jego żonę...

Z ŻYCIA LITEWSKIEGO.

— Z Tow. naukowego litewskiego. Dnia 3-5 (16 - 18) b. m. w Towarzystwie nauk litewskim w Wilnie...

— Powódź w kinematografie. Dnia 18 (31) stycznia na salec w domu Nr 16 przy zaulku Pirametonki...

— Powódź w kinematografie. Dnia 18 (31) b. m. około godz. 9 wiecz., w czasie przedstawienia w kinematografie „Iluzja“...

— Powódź w kinematografie. Dnia 18 (31) b. m. około godz. 9 wiecz., w czasie przedstawienia w kinematografie „Iluzja“...

Wszystko to powinno być zrobione przed przyszłym posiedzeniem komisji, które odbędzie się d. 3 (16) lutego.

temże posiedzeniu przedstawia komunikaty: p. Jabloński o pisowni litewskiej...

— Wieczerz artystyczny. Dnia 31 stycznia (13 lutego) we wtorek odbędzie się wieczór artystyczny...

— Rozżenie. Dnia Pogotowie ratunkowe. Jak się dowiadujemy w roku bieżącym...

— Nowa stacja telegraficzna. Miejskańcy miejscowości Ignalina i okolic najbliższych...

— Chodniki do łamania kości (K.). Przed kilku laty Zarząd miejski postanowił rozciągnąć dozor nad chodnikami...

— Otwarte wyloty kanałów (K.). Na zakreście z Dworcowej na Dominikańskiej, znajdują się po obu stronach...

— Sprawozdanie. W sprawozdaniu z zabawy p. n. „Apt. V“ w Nr. 14 „Kurjera Litewskiego“...

— Zwiłki w mieszkaniu. Dnia 18 (31) stycznia na salec w domu Nr 16 przy zaulku Pirametonki...

— Powódź w kinematografie. Dnia 18 (31) b. m. około godz. 9 wiecz., w czasie przedstawienia w kinematografie „Iluzja“...

Właściciel kinematografu oblicza bardzo znaczne straty z przyczyny zniszczenia mebli i przerwania przedstawienia.

— Napasę opryszków. W środę ulisizm bramę podwórca i wnet cięsza...

U esterny ruch ciechy lecz nieustanny; to dziewczę przybiega z wiadkami po wodę...

W białym stroju służaczki, w białej siateczce na włosach, z gołębią słodczą na drobnej twarzy...

Zdrowy, dobrze sporządzony obiad przechodzi nam na ożywionej gawędzie; chłodne piwo szumi w szklenkach...

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

biegła, o godz. 8 wiecz. na przechożącą ul. Staro-Chersońska...

— Pogotowie ratunkowe - wczoraj było czynne w 15 wypadkach...

— Wieczerz artystyczny. Dnia 31 stycznia (13 lutego) we wtorek odbędzie się wieczór artystyczny...

— Rozżenie. Dnia Pogotowie ratunkowe. Jak się dowiadujemy w roku bieżącym...

— Nowa stacja telegraficzna. Miejskańcy miejscowości Ignalina i okolic najbliższych...

— Chodniki do łamania kości (K.). Przed kilku laty Zarząd miejski postanowił rozciągnąć dozor nad chodnikami...

— Sprawozdanie. W sprawozdaniu z zabawy p. n. „Apt. V“ w Nr. 14 „Kurjera Litewskiego“...

— Zwiłki w mieszkaniu. Dnia 18 (31) stycznia na salec w domu Nr 16 przy zaulku Pirametonki...

— Powódź w kinematografie. Dnia 18 (31) b. m. około godz. 9 wiecz., w czasie przedstawienia w kinematografie „Iluzja“...

Właściciel kinematografu oblicza bardzo znaczne straty z przyczyny zniszczenia mebli i przerwania przedstawienia.

— Napasę opryszków. W środę ulisizm bramę podwórca i wnet cięsza...

U esterny ruch ciechy lecz nieustanny; to dziewczę przybiega z wiadkami po wodę...

W białym stroju służaczki, w białej siateczce na włosach, z gołębią słodczą na drobnej twarzy...

Zdrowy, dobrze sporządzony obiad przechodzi nam na ożywionej gawędzie; chłodne piwo szumi w szklenkach...

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

— Pięknie witam — mówi z uśmiechem uśmiechem i dłoń ku nam na powitanie wyciąga.

PARLAMENT.

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

Zarząd kolei lipawskiej nie będzie przeniesiony z Mińska do Lipawy (z Mińska).

Walery Przyborski skazany został na 6 miesięcy więzienia z Królestwa. We wtorek komisja Dumy uchwaliła poprawki do projektu samorządu miast w Królestwie Polskiem. Między innymi uchwalono wniosek Bułata i Grabskiego w sprawie języków polskiego i litewskiego w 8 miastach gub. suwalskiej (Parlament).

W Królewcu na bankiecie z okazji urodzin ces. Wilhelma doszło do strzelaniny i bójk (na szer. św.).

Anglia i Rosja prowadzą rokowania w sprawie Persji (wiad. pol. i tel.). Z Bergenu donoszą o zatonięciu barki (telegr.).

Na Renie zatonał prom z 8 ludźmi (telegr.).

W Portugalii dalej trwa wzrzenie (telegr.).

Z Tokio donoszą o wybuchu dynamitu (telegr.).

W Japonii rozwija się agitacja na rzecz uznania republiki chińskiej (Revolucja).

GOŚCIE ANGIELSCY.

Moskwa. O godzinie 5-toj odbyła się „herbata“ u prezydenta, o siódmej wielki bankiet, wydany przez miejski zarząd społeczny.

NOWY POSEŁ PERSKI. Petersburg. Najbliższemu Panu miał zaszczyt przedstawić się i wręczyć nowy poseł perski Mirza-Isaak-CHAN.

KARA PRASOWA. Petersburg. Sąd okręgowy skazał redaktora „Sovrem. Słowo“, Postlewco na dwa miesiące aresztu za art. p. t. „Podziemny nacjonalizm“, w którym dopatrzone zostały obrzydliwie nacjonalistyczne wyrażenia w treści listu do redakcji „Kawalerki“, Iwanowskiego.

UNIEWINIENIE. Petersburg. Sąd okręgowy uniewinnił prezesów: oddziałów Związku Narodu Rosyjskiego Czurykova i oddziałów związku październikowców adwokata Sewastjanowa, oskarżonych o wysłanie w dn. 7 (20) stycznia 1907 r. do „Now. Wr.“ telegramu, w którym zakomunikowali szczegółową działalność policji rostowskiej. Oskarżenia zostały wniesione na skutek skargi b. policmajstra rostowskiego Prokopowicza.

WYBÓR MARSZAŁKA SZLACHTY.

Włodzimierz Wołyński. Marszałkiem szlachty gub. wołyńskiej na nowo wybrany został jednogłośnie szambelan Chrapowicki.

SPRAWY CHORWAACKIE. Zagrzeb. Chorwacka partja prawa państw. chorw. wniosła do kancelarii gabinetu cesarskiego opracowane przez ostatni kongres memorandum o zjednoczeniu Chorwacji, Sławonii, Bośni i Hercegowiny w interesie chorwatów i monarchji. Kopia tego memorandum przedstawiona została do kancelarii wojennej następcy tronu. Studenci urządzili manifestację, żądając urównowoczenia uniwersytetu w Zagrzebiu. Podczas tej manifestacji miała miejsce utarczka z policją, która nie chciała dopuścić do przemówień i kilku studentów poraniono.

SKUPSZCZYNA SERBSKA. Białogród. Gabinet Miłowanowicza powołując się na brak w skupszczyźnie stałej większości zdolnej do pracy zaproponował królowi rozwiązanie zgromadzenia. W razie odmowy król Miłowanowicz zgłosił dymisję gabinetu.

KONWENCJA CUKROWA. Bruksela. Według informacji urzędowych należy przypuszczać, że kwestja podwyższenia dla Rosji w kampanii bieżącej kontyngensu wywozucukru będzie rozstrzygnięta pomyślnie.

STREJK. Paryż. Dwa taksomatory mimo strejku wyjechały na miasto. W obronie napadniętych stanęła policja. Dwóch policjantów i jeden szofer jest ranny.

ANGLIA I ROSJA W PERSJI. Londyn. Agencja Reutera donosi, że wiadomości, jakoby istniał zamiar zaproponowania rządowi perskiemu uznania protektoratu angielsko-rosyjskiego, jest nieprawdziwa. Prowadzona obecnie wymiana zdania pomiędzy Anglią i Rosją dotyczy tylko utworzenia bardziej stałego zarządu.

ZBROJENIE SIĘ HOLANDJI. Haga. Izba niższa przyjęła projekt wojskowy, według którego kontyngens wojsk ma być zwiększony do 23,000 żołnierzy. Termin służby wynosić będzie 8 i pół miesięcy.

STREJK W BELGJI. Bruksela. Właściciele kopalni w Borinage odrzucili propozycję prezesa ministrów pośredniczenia w strejku górników.

KATASTROFA NA RZECIE. Hamborn. Na Renie podczas zawiei śnieżnej prom zderzył się z parowym statkiem i zatonał. Ośm osób utonęło.

KATASTROFA NA MORZU. Bergen. W bliskości Sekellagru zatonała barka „Ellin“. Z 15-stu osób załogi utonęło jedenasto, ocalało się 4.

ZAMIESZKI W MEKSYKU. Madyrt. O 36 mil od miasta miała miejsce utarczka stronników Zapata z wojskami rządowymi. Pierwsi zostali pokonani i rozbiegli się w rozsypane, poniosły znaczne straty.

STREJK W PORTUGALII. Lizbona. Dokonano nowych aresztowań. W centrum miasta eksplo-

Samorząd miejski w Królestwie Polskiem. Na wtorkowym posiedzeniu komisji do rozprawy o poprawkę w projekcie prawa o samorządzie miejskim w Królestwie Polskiem obecni byli prawie wyłącznie przedstawiciele prawicy, dlatego też przeszły niemal wszystkie poprawki, zgłoszone przez przedstawicieli lewicy. Obecnie w zakresie biurowości ma panować zupełna dwójcozność; przewodniczący rady miejskiej będzie obowiązywał przemawiać po rosyjsku; prezesowie rad miejskich mają być zatwierdzani przez rząd; dalej przywrócono artykuły projektu, nadające rządowi prawo czasowego zawiązania samorządu.

Następnie komisja przeszła do sprawy języka litewskiego. Bułat żądał, ażeby w 8 miastach gub. suwalskiej wprobowano język litewski zamiast polskiego. Po przedstawieniu zebranych podczas Bożego Narodzenia list wyborczych, dowodzących, jakoby w niektórych miastach nie było wcale polaków, chociaż przed Bożem Narodzeniem rosjanie odrzucili żądanie Bułata — obecnie, jak to często bywa, zaczęli wahać się. Wówczas poseł Grabski wszedł w kompromis z Bułatem w ten sposób, ażeby na początku każdego czteroletnia rady miejskiej w 8 miastach gub. suwalskiej same określiły język polski, albo litewski za obowiązujący. Należy zaznaczyć, że rząd nie zgadza się z takim postawieniem sprawy, żądając wszędzie języka polskiego, albo rosyjskiego, gdzie niema większości polskiej. Grabski jednakże nie uważał za możliwe postawienie litwinów bez żadnej satysfakcji, chociaż za jedynie prawidłowe postawienie sprawy uważa o dopuszczeniu języka litewskiego na równi z polskim.

Z innych poprawek charakterystyczne jest, że za poprawką Timoszkina, ażeby polaków i żydów łączyć w jedną kurję — wypowiedzieli się tylko lewicowcy. Z prawicowców zaś nikt.

Udało się rządowi przywrócić zatwierdzenie prezesów rad miejskich, tudzież odrzuceniu przez Dumę artykułu o prawie tymczasowego zawiązania samorządu przez rząd. Wykreślono również punkt, oddający zakłady szkolne kompetencji samorządu miejskiego.

W przyszłym tygodniu projekt będzie rozważany w plenum Dumy państwowej, na początku zaś marca — w Radzie państwa.

Odrzucenie interpelacji socjal-demokratów. Jak wiadomo, komisja interpelacyjna Dumy państwowej odrzuciła interpelację frakcji socjalno-demokratycznej w sprawie procesu frakcji socjal-dem. drugiej Dumy państwowej. Z obrad komisji warto zaznaczyć wywody referenta Matiniina, który dowodził na podstawie materiału śledczego, że art. 147 i listów w „Buduszczej“ jest Brodskij nie był prowokatorem i interpelacja niesłusznie przypisują mu inscenizację spisku wojskowego, za udział w którym oskarżeni byli członkowie socjal-dem. drugiej Dumy państwowej. Matiniin dowodził, że Brodskij nie był organizatorem organizacji wojskowej.

Co zaś dotyczy rewolucyjnej działalności osądzonych członków frakcji socjal-demokratów, to ta, zdaniem referenta, nie może ulegać wątpliwości, wobec znalezionego podczas rewizji materiału. Wobec tego powodów do wznowienia procesu Matiniin nie widzi i oświadcza się za odrzuceniem interpelacji. Wniosek jego przyjęto bez dyskusji wobec nieobecności interpelujących Gegeczkorego, Gerasimowa i Pokrowskiego, którzy opuścili zebranie wskutek nchwały zwiększając prowadzenia obrad przy drzwiach zamkniętych.

Sątko początkowe. Specjalna komisja Rady Państwa ukończyła rozwiązanie projektu o szkołach początkowych, zmienionego do gruntu w porównaniu z komisją redakcyjną.

Djety dla śledźów przysięgłych. (T. A. P.). Komisja reform sądowych uznała za pożądany projekt wyznaczania sędziom przysięgłym z skarbu państwa diety i zwrotu kosztów podróży.

Nowe biuro Rady państwa. (T. A. P.). Wybrany został nowy skład biura centrum Rady państwa, do którego weszli Awdakov, Balaszow, Jermolow, Ilin, von Kaufman, Manuchin, hr. Orlisz, Taganecow, bar. Tizenhausen, Tribnikow, Szabekow i Szmeman. Na kandydatów powołano Zimowiewa III, bar. Delinghausena, Skirmunta i Chanienkę.

Audjencja. (T. A. P.). Wiceprezes Dumy, ks. Wolkonskij, miał zaszczyt przedstawić się Najjaśniejszemu Panu.

Celem uniknięcia nieporozumień zawiadamiamy Sz. Prenumeratorów, że z d. 1. maja lutego przerywamy wysyłanie „Kurjera Litewskiego“ tym prenumeratorem, którzy nie wnieśli opłaty za kwartał I-szy 1912 roku.

Wydawnictwo „Kurjera Litewskiego“.

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego“.

(Telegram Ag. Petersburskiej).

Z dnia 19 stycznia (1 Intego).

ZŁOŻENIE GODNOŚCI.

Petersburg. Marszałek szlachty gubernji besarabskiej, Krupnijskij, na własną prośbę, uwolniony został z zajmowanego stanowiska.

Wobec tego powołano Zimowiewa III, bar. Delinghausena, Skirmunta i Chanienkę.

Mukden. Spaliła się stacja Trelin kolei południowo-mandżurskiej.

Tokjo. Odpowiadając na interpelację, minister spraw zagranicznych rozdzielił rewolucjonistom przyjaźliwą konstytucję.

Mukden. Z Czen-cian-tun komunikują, że zjazd książąt Mongolji wschodniej, w celu obrad nad warunkami ogłoszenia niezależności w Mongolji północnej nie udał się.

Wiekłość książąt odmówiła przyjazdu pod różnymi pozorami.

Tokjo. Urzędowy „Cioum-bum“ mówi, że Niemcy usiłują ująć w swe ręce stumilionową pożyczkę republiki chińskiej. Aby naprawić niefortunny dotąd politykę, kapitaliści japońscy powinni działać bez najmniejszego wahania, inaczej następstwa nie dadzą się naprawić. Zorganizowano stowarzyszenie w celu wytworzenia nacisku na rząd, aby uznał republikę w Chinach.

Mukden. Gubernatorowi cy-cy-karskiemu polecono przywrócić dawną władzę. Gubernator odmówił z powodu braku wojska. Mieszkańcy miasta Czifu i kupcy skarżą się na samowolność policji oraz wojska. Miasto Wei-duń przeszło w ręce rewolucjonistów.

Urga. Kraży pogłoska, że mongolowie w poszukiwaniu środków dla wspomnienia swego budżetu mają zamiar nadać rosjanom koncesje na wydobywanie naturalnych bogactw. Przedsiębiorcy przybywają już do Urgi.

Kudża. Po niedużych utarczках oddziałów rządowych z rewolucjonistami gubernator urumczyński zgodził się na pokojowe pertraktacje.

Spuchnięty bliźniaki przyjacielami i przytacza rozmowę, jaka miała miejsce pomiędzy Stolypinem i Lopuchinem w jesieni 1906 r. Już wówczas były współpracownik Plewego wydal się Stolypinowi podziurczonym, a rewelacje, dotyczące tajnej drukarni w departamencie policji, ostatecznie skompromitowały Lopuchina w oczach Stolypina. Gdy podczas tej rozmowy Lopuchin ostro wyraził się o związku narodu rosyjskiego, Stolypin odrzekł: „Pamiętaj, że dotychczas z tobą mówił Piotr syn Arkadiusza, a obecnie mówi minister spraw wewnętrznych Stolypin“. Kryła się w tym groźba, a gdy wypłynęła sprawa Azafu, Stolypin znalazł możność wypełnienia groźby.

Wiadomości polityczne.

Sprawy polskie w sejmie pruskim.

„Morgen Post“ zapewnia, że tegoroczne obrady w sejmie pruskim będą obfitowały w dyskusje polskie, wobec niejasnego oświadczenia mowy tronowej. Dziennik dochodzi do konkluzji, że habakastyjne ustawy wyjątkowe nie wzmacniają niemieczyny.

Rosja i Anglia o Persji.

„Wieczernie Wremia“ pisze: Podczas pobytu w Petersburgu delegacji angielskiej, podniesiono sprawę Persji. Z wierogodnych źródeł otrzymano wiadomości, że pomiędzy rządami rosyjskim i angielskim toczą się w tej kwestji poważne rokowania. W ogólnych zarysach pertraktacje te opierają się na czterech zasadniczych punktach:

1) Oficjalne uznanie przez rząd perski umowy angielsko-rosyjskiej w znaczeniu ścisłego rozgraniczenia sfery działalności i zatwierdzenia tych praw, jakie ma każde z danych państw.

2) Ostateczne rozstrzygnięcie kwestii o eks-szacha Mohameta-Alim. Rozważenie sprawy jego pensji i miejsca pobytu, przytem Mohamet-Ali ma mieszkać w Rosji lub Anglii.

3) Sprawy organizacji pożyczki perskiej. Sumy, które rząd perski otrzyma przy realizacji pożyczki, będą poddane kontroli Rosji i Anglii.

4) Kierunek polityki angielskiej powinien być pod pewną kontrolą dwóch zainteresowanych państw, t. i. Rosji i Anglii.

Zarówno Rosja, jak i Anglia w kategorycznej formie oświadczają, że żadne z tych państw nie ma widoków okupacyjnych.

Kandydatura Timirazjewa na posła w Berlinie.

„Kreutzzeitung“ omawia możliwość nominacji Timirazjewa na posła rosyjskiego w Berlinie. „Rzeczywiście, pisze wspomniana gazeta, Timirazjew podczas bytności swojej w Berlinie uchodził za wielkiego przyjaciela Niemiec, lecz, że to była maska, dostatecznie dowiodła następna działalność jego w Rosji“.

Tajna narada.

W piątek wieczorem przed wyjazdem następcy tronu austriackiego, arcyksięcia Franciszka Ferdynanda z Berlina z powrotem do Wiednia, cesarz Wilhelm odbył z gościem swym tajną konferencję, trwającą półtorej godziny.

WOJNA.

(T. A. P.).

Marsylja. Komisja ankietowa ukończyła prace około określenia istotnego charakteru misji tureckiej, zatrzymanej w drodze do Trypolisu. Wyniki tego określenia będą przedstawione Poincaré, dotąd cały skład misji przebywała w Marsylii.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.).

Mukden. Czo-er-siu zaproponował kapitalistom niemieckim pożyczkę pięciu milionów rubli, pod zastaw drogowości, znajdujących się w zamku mukdenskim. Rewolucjoniscie telegrafowali do konsula niemieckiego z prośbą o niedopuszczenie do pożyczki i utrzymanie neutralności.

Mukden. Spaliła się stacja Trelin kolei południowo-mandżurskiej.

Tokjo. Odpowiadając na interpelację, minister spraw zagranicznych rozdzielił rewolucjonistom przyjaźliwą konstytucję.

Mukden. Z Czen-cian-tun komunikują, że zjazd książąt Mongolji wschodniej, w celu obrad nad warunkami ogłoszenia niezależności w Mongolji północnej nie udał się.

Wiekłość książąt odmówiła przyjazdu pod różnymi pozorami.

Tokjo. Urzędowy „Cioum-bum“ mówi, że Niemcy usiłują ująć w swe ręce stumilionową pożyczkę republiki chińskiej. Aby naprawić niefortunny dotąd politykę, kapitaliści japońscy powinni działać bez najmniejszego wahania, inaczej następstwa nie dadzą się naprawić. Zorganizowano stowarzyszenie w celu wytworzenia nacisku na rząd, aby uznał republikę w Chinach.

Mukden. Gubernatorowi cy-cy-karskiemu polecono przywrócić dawną władzę. Gubernator odmówił z powodu braku wojska. Mieszkańcy miasta Czifu i kupcy skarżą się na samowolność policji oraz wojska. Miasto Wei-duń przeszło w ręce rewolucjonistów.

Urga. Kraży pogłoska, że mongolowie w poszukiwaniu środków dla wspomnienia swego budżetu mają zamiar nadać rosjanom koncesje na wydobywanie naturalnych bogactw. Przedsiębiorcy przybywają już do Urgi.

Kudża. Po niedużych utarczках oddziałów rządowych z rewolucjonistami gubernator urumczyński zgodził się na pokojowe pertraktacje.

Seimanie nosi napis: „Berok Joselowicz, ur. 1760, zg. 1800, tu pochowany“.

Z sa kordomu.

Polska Rada katolicka. Do istniejących organizacji w Krakowie przybyła jeszcze jedna, mianowicie Polska Rada katolicka. Ma to być, według powiadzenia, związek wszystkich istniejących w Krakowie towaryszystw katolickich, wyciąkających sobie, jako cel, wspólnie i zgodne działanie w sprawach, obchodzących ogół katolików, wszakże z wyłączeniem spraw politycznych, wszczęwanie i pielegnowanie ducha katolickiego we wszystkich warstwach naszego społeczeństwa, oraz wystąpienie w razie potrzeby w obronie wiary, Kościoła katolickiego i moralności publicznej“.

O reformie wyborczą. Po odbyciu w niedziele ubiegłą w Lwowie posiedzeniu polskiej partji socjalno-demokratycznej, we wtorek udała się do namiestnika i do marszałka sejmiku deputacja posłów socjalistycznych i profesorska przeciwko obecnemu projektowi reformy wyborczej, domagając się pełni praw dla polskiego ludu robotniczego. Namiestnik i marszałek oświadczyli, że podadzą to do wiadomości czynnikom kompetentnym.

Wieczorem odbyło się demonstracyjne zgromadzenie socjalistów.

Uchwalono rezolucję, domagającą się czteroprzymiotnikowego prawa głosowania do Sejmu. Po zgromadzeniu ruszył pochód pod pomnik Mielkiewicza i tu po przemowie, rozwiązzał się.

Rokowania z rusinami. W sprawie dalszych rokowań polsko-ruskich nie dotąd nie wiadomo. Ani ze strony polskiej ani z ruskiej nie poznano żadnych w tym kierunku kroków. Namiestnik nie zaprosił posłów ruskich na dalszą konferencję. Prezyda klubu polski ze swej strony nie zwoływał też żadnego posiedzenia. Stan ten wywołał zaniepokojenie, co będzie dalej.

Klub ukraiński przyjął do wiadomości sprawozdanie swego prezesa, Kosta Lewickiego, z konferencji ugrodowych i zaakceptował stanowisko prezydium klubu ukraińskiego, polecając mu dalsze pertraktacje na tych samych zasadach.

Ks. biskup Walega. Namiestnikwo galicjijskiej zaprzecza pogłoskę, jakoby ks. biskup tarnowski, Walega miał ustąpić ze stanowiska pod presją namiestnictwa. Jak wiadomo, ks. biskup Walega ostro polemizował z kanclizją w sprawie galicjijskiej w Galię ostatnie wybory posłów do parlamentu.

Z Rosji

Biskup Hermogenes żąda soboru biskupów. Biskup Hermogenes, po otrzymaniu rozkazu opuszczenia Petersburga i udania się na pokouto do monasteru w Zyrnowicach, kategorycznie oświadczył, że nie przyznaje obecnemu składowi Synodu prawa sąszenia go, gdyż on sam oskarża Synod o niewłaściwy światopogląd w stosunkach wiary i wprowadzenie niejakich nowinek znaczenia heretyckiego i dla tego nie ruszy się z Petersburga, dopóki nie zostanie zwołany sobór biskupów, który rozwiąże jego zatarg z przedstawicielami władzy synodalnej. Mnich Holjodor, jak wiadomo, wybrał demonstracyjną pielgrzymkę pieszą do Lawry Troickiej w Moskwie. Pochód, któremu towarzyszyli tłum fanatyków, zwiększył jeszcze popularność mnicha carsycyjskiego. Pastelnia Floryncewo znajduje się w gub. niezgorodkiej.

Synod w sprawie opornych duchownych działających z niezgodą z religijną i państwową. O godz. 12 w południe w metropolii Włodzimierza odbyła się pierwsza narada dostojników, na której opracowano odpowiedni referat. O godz. 4 nadpokrator Sabler zawiązał referat do Carskiego Siola, gdzie Najjaśniejszy Pan natychmiast go zatwierdził. O godz. 8 wiecz. zebrali się powtórnie dostojnicy dla kontrasygnowania aktu, a o godz. w pół do dwunastej wieczorem ukazy zostały oskarżonym wręczone.

Partja dosznakiectwa. Partja dosznakiectwa jest partja nawróconego ormiańskiego narodu. Przed 25 laty, gdy na równinach Armenji (tureckiej) latał się krew ormiański, kwiat narodu zorganizował „pomoc w polu“, co w dosłownym znaczeniu brzmi pod ormiański dosznakiectwo. Wszyscy ormianie wiedzieli, że oddziałki organizacji zwane partje dosznakiectwu gwarantowały im obronę przed kurdów i gwarantowały im w mniejszym lub większym stopniu bezpieczeństwo. Nie dzwignego, że partja ta wspomagała z ofiar dobrowoli, stopniowo przekształcała się w sprawę ogólnonarodową, bliżką i drogą sercu wszystkich ormian.

W r. 1908, gdy były namiestnik Kanakazu ks. Golycyn wszczął kwestje odebrania ormiańskich majątków cerkiewnych, partja dosznakiectwu po raz pierwszy weszła w zatarg z rządem rosyjskim, lecz twało z niego długo, gdyż z woli monarchy wszystkie majątki kościelne zostały im wrócone, a działalność oddziałów znowu ograniczyła się „pomocą w polu“.

Walki, jakie w 1905-1906 r. wybuchły pomiędzy ormianami i tatarami, zniechęciły członków partji do przeniesienia pomocy z pół i równin na ulice miast kaukaskich.

Taka jest w krótkości historia partji dosznakiectwu. Początkowo duchi rewolucyjny był partji tej obcy dopiero na kongresie wiedeńskim w r. 1907 przyjęty został program rewolucyjny. W roku tym do składu dosznakiectwu weszło wielu członków partji, obecnie pociągających do odpowiedzialności sądowej.

Echa mowy gen. Bethuena. Prasa berlińska jest oburzona z powodu mowy członka deputacji angielskiej, gen. Bethuena, w Petersburgu. „Vossische Zeitung“ pisze: „mowa generała angielskiego wywołała niezadowolenie w petersburskich kołach dworskich i politycznych. Mówia, jakoby to mowa spowodowała przedsięwzięcie środków dla skrócenia pobytu angiłków w Rosji“.

„Nowoje Wremia“ wyjaśnia, że epizod cały tak się odbył. Uczestnik wojny sewastopolskiej, generał dymisjonowany Rottberg wspominał o lumom spótkaniu swem z angiłkami, na polu walki. Wówczas gen. Bethuen odrzekł, że ma nadzieję, iż w przyszłej wojnie, jeśli takowa nastąpi, angiely nie będą walczyli przeciwko rosjanom, ale razem z nimi przeciw wspólnemu wrogowi. Dla czego niemiecy sądzą, że tym wrogiem mają być koniecznie oni właśnie, zapytuje „Now. Wr.“

Lopuchin i Stolypin. Korespondent paryski „Russ. Słowa“ miał wwiad ze znanym Burewem w sprawie Lopuchina. Burew oświadczył, że swego stanowiska przyczyni wystąpienia Stolypina przeciwko Lopuchinowi. Przypomina on, że Stolypin i

ktoż w obecnej chwili nigdzie nie będą mogli znaleźć roboty.

Stuck. Ziemstwo powiatowe ziemskie uchwaliło zamknięcie szpitala ziemskiego w Filipowcach. — Rostea, pow. drysiński (kor. własna).

W Nr 4 „Kur. Lit.“ r. b. korespondent z Krasławia w opisie poświęcenia nowego kościoła w m. Rosicy, pow. drysiński, widocznie bona fide popisał kilka grubych niedokładności, które niniejszym prostuję, jako niedawny probozecz tejże parafji rosycydzkiej od czerwca 1902 r. do lutego 1910 r., czyli w ciągu całego czasu powstania projektu budowy nowej świątyni, jak też i faktycznego jej wykonania zewnętrznego.

1) Tytuł kościoła jest tylko Serce Jezusa, nie zaś i Serce Maryi.

2) Koszta całej budowy wyniosły blisko o jedną trzecią część mniej od sumy podanej przez sz. korespondenta (75 tysięcy rb.). Na sam bawiem już kosztorys tylko całej budowy szkladano się niepełniejszy nawet 68 tys. rb. A ponieważ piasek i kamienie, potrzebne do całej budowy, nie nie kosztowały, zaś budulec również częściowo za darmo, oczywiście za cenę bardzo zniżoną, oczywiście to oszczędności przysparzył baw iaskawie, a zaoszczędzony przez p. Stanisława Lopuchiniego, wiec Koszta całej budowy kościoła nie wyniosły nawet sumy, przewidzianej w kosztorysie.

To też, po całkowitem wykonczeniu zewnętrznego budynku i dwóch bocznych naw, tudzież po opłaceniu przedsięwzięcia, w miarę wykonczonych robót (z potrąceniem tytułem kaucji 10 proc. od zarobionej sumy przeceł), Koszta wydatków dosięgły niespełnia 63 tysięcy rb. Wobec tego niemożliwym jest by, jak pisze korespondent, wykonczenia nawy środkowej, wycieknięcia kościoła wewnątrz, wstawienie oszkolonych okien, zawieszenie przewidzianych drzwi, miało kosztować aż 39 tys. rb.

3) Budowę prowadzono nie lat 7, jak pisze korespondent, lecz tylko 4 sezony budowlane, w latach 1906, 1907, 1908 i 1911. W r. 1906 i 1910 roboty były zawieszono całkowicie z powodu braku funduszy.

W końcu 4) co do aktu poświęcenia kościoła i licznego udziału w nim duchowieństwa, to „liczny udział“ duchowieństwa reprezentowało 8 księży tylko; poświęcenia zaś dokonał nie ks. dziekan Wołyński (sic), lecz ks. Antoni Orzol, dziekan drysowski-siebieszki, i probozecz żabiałski.

Ks. Teodor Marjan Kulikowski, b. probozecz rosyci, a obecnie wikarjusz kościoła w Ule.

Z Królestwa.

Królestwo Polskie, a budżet państwa. Ogłoszone sprawozdanie kontrolera państwa o wykonaniu budżetu państwowego w r. 1910. Niema w nim nawet wzmianki o jakikolwiek nakładach państwa na potrzeby Królestwa Polskiego.

W sprawozdaniu tem zaznaczono dochody i wydatki gubernialnych kas skarbowych. Przewyżki dochodów nad wydatkami miały następujące kwasy gubernialne w Królestwie Polkiem: powiatorkowskie, w której dochód wiek-szy o 300 000 mil. rb., kaliska (21,1 mil. rb.), suwalska (10,6 mil. rb.), warszawska (12 mil. rb.).

Wyrok w sprawie Walerzego Przyborskiego. Po całodziennej rozprawie Izba sądowa ogłosiła następujący wyrok w sprawie Walerzego Przyborskiego.

Uznano, że w książkach Przyborskiego p. t. „Grom Maciejowicki“ i „Reduta w Woli“ mieści się szerzenie nieprawd względem rosjan i z punktu 6 artykułu 129 kod. karnego, skazano: autora książek Przyborskiego na 6 miesięcy, wydawcę „Grom“ K. Trepetego na 4 miesiące i wydawcę „Reduty“ Arcta na 1 miesiąc więzienia, a książki postanowiono zniszczyć.

Zarzut oskarżenia z punktu 1-go artykułu 129 kod. kar. (podżeganie do buntu przeciwko rządowi), przewidującego karę zesłania na Syberję, wszyscy trzej podsadni zostali uniewinnieni.

Z kolei warszawo-wiedeńskiej. Koszt budowy szerokiego toru na kolei warszawo-wiedeńskiej przewyższył 40 milionów rub. Należy dodać, że od lat 15 zarządk kolei nadwiślańskich, a ostatecznie komitet rejonyowy i zjazdy górników upominają się o urządzenie drugiego toru na dystansie Kowel-Deblin, nie mogą jednak doczekać się wykonania tego projektu z powodu braku funduszy.

Pomnik Szopena. Między ordynatem Maurycem hr. Zamoyskim, jako prezesem komitetu budowy pomnika Szopena w Warszawie, a Władzłem Szymanowskim, artystą-rzeźbiarzem, zawarto ostateczną umowę co do wykonania wielkiego, gipsowego modelu pomnika Szopena.

Model ten ma być wykonany całkowicie na d. 19 lipca (1 sierpnia) r. b., ostatecznie zaś wykonanie pomnika, ustawienie go i t. d., ma nastąpić nie później, niż w d. 2 (15) września r. 1913.

Budowa teatru. Po zatwierdzeniu wszystkich formalności przystąpiono już do budowy nowego gmachu teatralnego w Warszawie przy ul. Krakowskiej (Przedmieście) na tyłach byłego pałacu Karasia.

Nowa, wytknięta w tym punkcie ulica otrzymała nazwę „Al. hr. Fredry“ lub „J. Kraszewskiego“.

Zamknięcie czytelni i biblioteki. Stosownie do rozporządzenia ministerjum spraw wewnętrznych, polecono zamknąć czytelnię i bibliotekę, mieszczące się na Burach Bonifratskich, „Czubach“, Wrotkowie i Konopnicy w gub. lubelskiej.

Czytelnie powyższe i biblioteki były pod opieką oddziału związku katolickiego w Konopnicy.

Koniec orgji kamieniczników. Nareszcie! Takim radosnym odkryciem była prasa warszawska, a za nią ludność Warszawy fakt, że w wygruowanych do niemożliwości cenach mieszkanicy następują oznaki przerażenia. Przeliczyli, że zapowiadają spać codziennie na domy dosyć w

